

STORTINGET

Innst. 32 L

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
frå næringskomiteen

Prop. 155 L (2024–2025)

Innstilling frå næringskomiteen om Lov om aktiviteter i verdensrommet (romloven)

Til Stortinget

1. Innleiing

Nærings- og fiskeridepartementet har lagt fram forslag til ny lov om aktiviteter i verdensrommet (romloven). Lova vil avløyse lov 13. juni 1969 nr. 38 om oppskyting av gjenstander fra norsk territorium m.m. ut i verdensrommet.

Lovframlegget tar utgangspunkt i ei rammelov som skal dekke dagens reguleringsbehov og samstundes oppnå tilstrekkeleg med smidigheit slik at ho opnar for utvikling av framtidige romaktiviteter. Det vil vere behov for å presisere krav i lova gjennom utfyllande forskrifter.

Føremålet med lova er å legge til rette for ein sikker og berekraftig bruk av verdsrommet. Romaktivitetar innanfor Noregs jurisdiksjon skal utøvast på ein måte som varetek nasjonale tryggleiksinteresser og er i tråd med våre internasjonale forpliktingar.

Lovframlegget er delt inn i åtte kapittel og inneheld 29 paragrafar.

Dokumenta i saka er tilgjengelege på stortinget.no.

2. Behandlinga i komiteen

Komiteen opna for skriftlege innspel og mottok fire innspel. Dei skriftlege innspela er gjort tilgjengelege på saka si side på stortinget.no.

3. Merknader frå komiteen

Komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Trond Giske, Ruth Mariann Hop, Tobias Hangaard Linge, leiaren Rune Støstad og Solveig Vitanza, frå Framstegspartiet, Tor André Johnsen, Stig Even Lillestøl, Marius Arion Nilsen og Bengt Rune Strifeldt, frå Høgre, Erlend Larsen og Bård Ludvig Thorheim, frå Sosialistisk Venstreparti, Ingrid Fiskaa, frå Senterpartiet, Geir Pollestad, frå Raudt, Synne Høyforsslett Bjørbæk, frå Miljøpartiet Dei Grøne, Une Bastholm, og frå Kristeleg Folkeparti, Harry Valderhaug, viser til Prop. 155 L (2024–2025) Lov om aktiviteter i verdensrommet (romloven).

3.1 Generelle merknader

Komiteen viser til at lova erstattar romlova frå 1969 og etablerer eit moderne, rammelovbasert regelverk for norsk-tilknytt romaktivitet, med klare heimlar for løyve, tilsyn og ansvar. Komiteen merkar seg behovet for oppdatert regulering i lys av auka aktivitet og samfunnet si avhengigheit av romtenester, og at lova skal balansere næringsutvikling, sikkerheit og miljø- og berekraftsomsyn.

Komiteen viser til at lova fastslår verkeområde og hovudreglar for løyve, overdragingar, registrering og tilsyn, og legg til grunn at krav og oppfølging vil innrettast forholdsmessig og utviklast vidare i forskrift og rettleiing.

Komiteen merkar seg at erstatnings- og forsikringsreglane tar utgangspunkt i internasjonale konvensjonar, og at omsynet til nasjonal sikkerheit og samordning mot anna relevant regelverk vert varetatt inn- anfor lovas rammer.

Komiteen mener at Norge har markert seg som romnasjon, og viser til at næringen er av stor betydning for arbeidsplasser over hele landet, med en omsetning på 11 mrd. kroner og 2 700 ansatte i direkte tilknytning til sektoren i 2021. Næringen har utviklet en komplett verdikjede for romvirksomhet, fra utvikling av rakettmotorer, satellittkomponenter og fullverdige satellitter, til oppskytningskapasiteter og bakkestasjoner.

Komiteen viser til at Norge har stor nytte av rombaserte tjenester, enten det er for å overvåke våre enorme havområder, sikre trygg kommunikasjon over vårt landstrakte land, koordinere søk- og redningsoppdrag eller følge med på utviklingen av klimaendringene og foreta areal- og naturkartlegging.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt, ser også behovet for en modernisering av loven med større fokus på sikkerhet og næringsvennlighet. Dette er fordi sektoren har gått fra å være primært statlig drevet til i større grad å være preget av private aktører som tilbyr tjenester og teknologi i hele verdikjeden. Flertallet er opptatt av at hensyn som nasjonal sikkerhet, beredskap og næringsvennlighet må balanseres på en god måte i loven.

Flertallet noterer seg at innspillene til departementet i innledende høringsrunde i all hovedsak var positive, og at instansene uttrykker at tiden er moden for en modernisering av regelverket.

Flertallet viser til at den sikkerhetspolitiske situasjonen i verden bidrar til å aktualisere viktigheten av rombaserte tjenester ytterligere. Aksens Andøy–Narvik–Tromsø–Svalbard er derfor av særskilt betydning for Norges romsatsing.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti noterer seg at departementet har vektlagt at loven skal gi aktører i romnæringen forutsigbarhet og gode rammevilkår for lønnsom og innovativ romrelatert næring. Disse medlemmer er opptatt av at hensyn som nasjonal sikkerhet, konkurransedyktighet i en global økonomi og nasjonal kontroll må balanseres på en god måte i loven.

Disse medlemmer er enige i at det er behov for klare tillatelsesregimer, men mener at loven og tilhør-

ende forskrifter må skille mellom oppskytingsaktivitet og bakkebasert test- og utviklingsvirksomhet. For test- og innovasjonsaktiviteter på bakken bør det etableres et forenklet tillatelses- og gebyrregime, slik at oppstartsbedrifter, utdanningsmiljøer og FoU-prosjekter ikke påføres uforholdsmessige kostnader og administrative byrder.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til lovforslaget fra regjeringen, og at formålet er å legge til rette for en sikker og bærekraftig bruk av verdensrommet. Disse medlemmer noterer seg at departementet har vektlagt at loven skal bidra til regjeringens næringspolitiske mål, og at Norge skal utvikle seg som ansvarlig romnasjon. Lovforslaget legger opp til å gi aktører i romnæringen nødvendig forutsigbarhet og legge gode rammer for lønnsom og bærekraftig næringsvirksomhet.

Disse medlemmer vil understreke at kapasitetene romnæringen tilbyr, har høy prioritet hos Arbeiderparti-regjeringen, og viser til forslag til statsbudsjett for 2026, hvor romsatsingen foreslås styrket gjennom midler til deltakelse i Secure Connectivity og neste programperiode i European Space Agency (ESA), samt gjennom opprettelsen av et norsk romprogram – NORKAP. Disse medlemmer er glad for at regjeringen har store ambisjoner på vegne av næringen, og ser dette som et stort løft for norsk romvirksomhet. Disse medlemmer understreker at lovforslaget er ment å underbygge og muliggjøre regjeringen Støres ambisjoner på området.

Medlemene i komiteen fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til at aktivitetar knytte til romverksemd kan ha negative konsekvensar for fiskeri og miljø, særleg langs kystområda i Nord-Noreg. Desse medlemmene meiner at negative konsekvensar for fiskeri, natur og dyreliv så langt som mogleg må unngåast, og at fiskerinæringa bør kompensera der aktiviteten medfører direkte økonomiske tap. Vidare viser desse medlemmene til føremålsparagrafen i lova, som seier at «I utøvelsen av romaktiviteter skal det tas hensyn til miljø og bærekraft». Desse medlemmene understrekar at dette må forplikte i praksis og innebære at ansvarlege operatørar og tilsynsmyndigheiter har ansvar for å etablere rutinar og metodar for å identifisere, hindre og/eller i størst mogleg grad redusere miljøbelastninga i sin aktivitet. Desse medlemmene legg til grunn at regjeringa vil følgje med på behovet for å regulere omsyn til miljø, dyreliv og fiskeri ytterlegare.

3.2 Beredskap

Komiteen viser til lovforslaget § 13 om beredskap. Komiteen viser til at departementets intensjon

har vært at bestemmelsen skulle være i tråd med tilsvarende bestemmelser i luftfartsloven § 13-9. Ordlyden i forslaget til romloven er imidlertid noe annerledes, men uten at det egentlig har vært hensikten. Komiteen mener at det gir mer forutsigbarhet å bruke samme ordlyd i romloven § 13 som i luftfartsloven § 13-9, og komiteen foreslår derfor endringer i § 13.

Komiteen fremmer følgende forslag:

«§ 13 første ledd første punktum skal lyde:

For å sikre nødvendig nasjonal beredskap i krig, ved krise, og i andre ekstraordinære situasjoner, kan departementet pålegge operatører som utøver romaktivitet, å yte bistand i form av:»

Komiteen vil presisere at begrepene «krig», «kriser» og «andre ekstraordinære situasjoner» er ment å ha det samme innholdet som etter luftfartsloven § 13-9 første ledd d, jf. omtalen av denne i Ot.prp. 65 (2003–2004):

«Ordet 'krig' antas relativt selvforklarende. 'Kriser' omfatter blant annet krigslignende situasjoner, når krig truer, terroranslag, sabotasje og naturkatastrofer. Uttrykket 'andre ekstraordinære situasjoner' omfatter fredssituasjoner hvor tungtveiende samfunnsinteresser må ivaretas.»

3.3 Erstatning

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne vil vise til høringsinnspillet fra Norges Fiskarlag, om behovet for at det objektive erstatningsansvaret ved romaktivitet må omfatte skade som påføres fiskerinæringen, herunder tap av fangst og fangstmuligheter og skade på utstyr om bord i fiskefartøylene.

Disse medlemmer vil vise til aktiviteten ved Andøya Space, hvor det er overlapp mellom romaktivitet, sikkerhetssoner for oppskyting og flere viktige fiske- og gytefelt. Fiskarlaget viser til at i perioder for oppskyting kan romaktiviteten føre til direkte og indirekte tap for fiskerinæringen i form av beslaglegging av viktige fiskefelt og skade på redskap.

Disse medlemmer vil vise til at lovforslaget § 15 første ledd første punktum om erstatningsansvar er gitt følgende ordlyd:

«En operatør er erstatningsansvarlig uten hensyn til skyld for skade forårsaket av romgjenstander på person eller eiendom på jorden og luftfartøy under flyging».

Etter denne ordlyden kan bestemmelsen tolkes slik at fiskeriinteresser faller utenfor operatørens objektive erstatningsansvar. Disse medlemmer mener at det bør presiseres i bestemmelsen at økonomisk tap som følge av at romaktivitet beslaglegger fiskefelt, forvolder skade eller medfører avfall, er omfattet. Disse med-

lemmer vil vise til at slike hensyn er slått fast i for eksempel havenergiloven § 9-1 og petroleumsløven § 8-2. Disse medlemmer viser til at Norges Fiskarlag foreslår å regulere erstatning til fiskeri- og havbruksnæringen i § 15 andre ledd.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med lovforslag som inkluderer objektivt erstatningsansvar for økonomisk tap og direkte eller indirekte skade som følge av romaktivitet også i fiskerierne.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen opprette et fond for utbetaling av erstatning ved direkte eller indirekte skade og økonomisk tap i fiskerinæringen som følge av romaktiviteter ved statlige oppskytningsbaser, testfasiliteter eller andre anlegg for romaktivitet.»

«Stortinget ber regjeringen etablere et rammeverk for beskatning av aktivitet utenfor jorden, og jobbe for at det etableres et internasjonalt rammeverk for beskatning av aktivitet utenfor jorden i en global økonomi.»

4. Forslag fra mindretal

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med lovforslag som inkluderer objektivt erstatningsansvar for økonomisk tap og direkte eller indirekte skade som følge av romaktivitet også i fiskerierne.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen opprette et fond for utbetaling av erstatning ved direkte eller indirekte skade og økonomisk tap i fiskerinæringen som følge av romaktiviteter ved statlige oppskytningsbaser, testfasiliteter eller andre anlegg for romaktivitet.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen etablere et rammeverk for beskatning av aktivitet utenfor jorden, og jobbe for at det etableres et internasjonalt rammeverk for beskatning av aktivitet utenfor jorden i en global økonomi.

5. Tilråding frå komiteen

Tilrådinga frå komiteen vert fremja av ein samla komité.

Komiteen har elles ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjere følgjande

vedtak til lov

om aktiviteter i verdensrommet (romloven)

Kapittel 1. Formål og virkeområde

§ 1 Formål

Lovens formål er å legge til rette for at romaktiviteter bidrar til næringsutvikling, innovasjon og fredelig utforskning av verdensrommet. I utøvelsen av romaktiviteter skal det tas hensyn til miljø og bærekraft. Aktivitetene skal foregå på en forsvarlig og sikker måte i tråd med Norges nasjonale sikkerhetsinteresser.

§ 2 Saklig virkeområde

Loven gjelder romaktivitet. Med romaktivitet menes:

- drift av romhavner
- oppskyting av romgjenstander ut i verdensrommet
- påvirkning eller drift av romgjenstander i verdensrommet
- annen aktivitet med vesentlig tilknytning til aktiviteter som nevnt i bokstav a til c.

Kongen kan gi forskrift eller treffe enkeltvedtak om hva som skal anses som romaktivitet.

Departementet kan gi forskrift om at militær romaktivitet helt eller delvis skal unntas fra loven, og i særlige tilfeller treffe enkeltvedtak om at militær romaktivitet helt eller delvis skal unntas fra loven.

§ 3 Geografisk virkeområde

Loven gjelder i Norge, medregnet Svalbard og Jan Mayen, på Bouvetøya og i de norske bilandene i Antarktis.

Dersom det er nødvendig for å ivareta Norges forpliktelser etter traktat 27. januar 1967 om prinsippene for statenes virksomhet ved utforskning og bruk av det ytre verdensrom, innbefattet månen og andre himmellegemer, skal departementet gi forskrift om at loven gjelder for romaktivitet utenfor norsk territorium som foretas:

- på norske fartøy eller innretninger
- av en norsk statsborger eller en juridisk person etablert i Norge.

Departementet kan gi forskrift om at loven helt eller delvis skal gjelde på utenlandske fartøyer eller på innretninger utenfor norsk territorium.

§ 4 Definisjoner

I denne loven gjelder følgende definisjoner:

- militær romaktivitet*: romaktivitet som utføres av Forsvarsdepartementet med underliggende etater, av allierte styrker eller av andre virksomheter for eller på vegne av Forsvarsdepartementet med underliggende etater eller allierte styrker, unntatt bruk av våpen som passerer verdensrommet på vei mot målet
- romgjenstand*: enhver gjenstand eller bestanddel som skytes opp i verdensrommet
- operatør*: alle som utøver romaktivitet.

Kapittel 2. Tillatelser og overdragelser

§ 5 Krav om tillatelse

Romaktivitet kan ikke foretas uten tillatelse fra tilsynsmyndigheten. Departementet kan gi forskrift om krav til søknader om slik tillatelse.

Departementet kan gi forskrift og treffe enkeltvedtak om unntak fra kravet om tillatelse.

§ 6 Vilkår for tillatelse

Tilsynsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til romaktivitet dersom følgende krav er oppfylt:

- Operatøren har nødvendig kompetanse og tilstrekkelige økonomiske ressurser for å utøve romaktiviteten på en forsvarlig måte, aktiviteten er forsikret i tråd med § 18, og det legges frem dokumentasjon for eierforhold.
- Romaktiviteten kan gjennomføres på en forsvarlig måte i samsvar med operatørens plikter under kapittel 4 og uten uforholdsmessige konsekvenser for menneskene og miljøet på jorden eller i verdensrommet. For å dokumentere at kravene er oppfylt, skal operatøren legge frem:
 - en vurdering av risikoen forbundet med romaktiviteten
 - en plan for systematisk styring av risikoen ved romaktiviteten
 - en miljøkonsekvensutredning
 - en plan for avslutning av romaktiviteten.
- Operatøren har avklart eventuell lisensplikt etter eksportkontrollregelverket og overholder dokumentasjonskrav etter Den internasjonale telekommunikasjonsunionens (ITU) regler for satellittinnmelding.
- Romaktiviteten er ikke i strid med Norges utenriks- eller sikkerhetspolitiske interesser. Som grunnlag for denne vurderingen skal tilsynsmyndigheten innhente uttalelse fra ansvarlige departementer.

Tillatelse kan ikke gis dersom romaktiviteten innebærer en ikke ubetydelig risiko for at nasjonale sikkerhetsinteresser blir truet. De ansvarlige departementene

skal konsulteres i vurderingen av om det foreligger en slik risiko.

Departementet kan gi forskrift om kravene som skal være oppfylt for å kunne få tillatelse til romaktivitet.

§ 7 Overdragelser

Følgende handlinger krever samtykke fra departementet:

- overdragelser av tillatelser til romaktivitet
- andre direkte eller indirekte interesseoverføringer som kan gi bestemmende innflytelse over en operatør som har fått tillatelse til romaktivitet
- overdragelser av eiendomsretten til romgjenstander.

Departementet kan stille som vilkår for å samtykke i overdragelse til utlandet at det inngås avtale mellom Norge og den andre staten om Norges folkerettslige erstatningsansvar.

Departementet kan gi forskrift om overdragelse av tillatelser til romaktivitet og av eiendomsrett til romgjenstander.

§ 8 Søknadsgebyr

Tilsynsmyndighetens kostnader ved saksbehandlingen kan kreves dekket av operatøren gjennom gebyr. Slike gebyr er tvangsgrunnlag for utlegg.

Departementet kan gi forskrift om utmålingen av gebyr etter første ledd og innkreving av disse.

Kapittel 3. Registrering av romgjenstander

§ 9 Registreringsplikt og registrering av opplysninger

Tilsynsmyndigheten skal føre et nasjonalt register over romgjenstander som Norge er oppskytingsstat for etter konvensjon 12. november 1974 om registrering av gjenstander som er skutt ut i verdensrommet (registreringskonvensjonen) artikkel I og artikkel II paragraf 1. Dersom Norge er oppskytingsstat sammen med andre stater, skal statene i fellesskap bestemme hvilken stat som skal registrere gjenstanden etter registreringskonvensjonen artikkel II paragraf 2.

Operatøren skal så snart som mulig etter en oppskyting gi tilsynsmyndigheten følgende opplysninger om romgjenstander som skytes ut i bane rundt jorden eller lenger ut:

- hvem som er oppskytingsstat eller -stater
- et egnet kjennetegn på romgjenstanden, som et registreringsnummer
- datoen og stedet for oppskytingen
- grunnleggende baneparametere angitt som:
 - omløpstiden (nodeperioden)
 - helningen til baneplanet (inklinasjon)
 - høyeste punkt i banen (apogeum)
 - laveste punkt i banen (perigeum)

- informasjon om romgjenstandens generelle funksjoner.

Opplysningene skal føres inn i det nasjonale registeret.

Registeret skal ikke inneholde opplysninger som er sikkerhetsgradert i medhold av sikkerhetsloven § 5-3.

Departementet kan gi forskrift om det nasjonale registeret for romgjenstander.

Kapittel 4. Operatørens plikter

§ 10 Forsvarlig og sikker drift

Romaktivitet skal skje på en forsvarlig og sikkerhetsmessig trygg måte i samsvar med et system for styring av risiko.

Operatøren skal iverksette nødvendige sikkerhetstiltak for å kunne håndtere både tilsiktede og utilsiktede hendelser.

§ 11 Miljøkrav, romsøppel og forholdet til annen aktivitet

Romaktivitet skal:

- ikke føre til uforholdsmessig skade på miljøet
- så langt som mulig ikke føre til romsøppel, herunder fragmenter, avfall og utrangerte eller tapte gjenstander fra menneskelig aktivitet i verdensrommet
- ikke i unødvendig eller urimelig grad vanskeliggjøre eller hindre annen lovlig aktivitet.

§ 12 Opplysningsplikt

Operatøren skal opplyse tilsynsmyndigheten om:

- nye eller endrede forhold av betydning for en tillatelse til romaktivitet
- vesentlige avvik fra normal drift eller fra tidspunktet for avslutning av romaktiviteten.

§ 13 Beredskap

For å sikre nødvendig nasjonal beredskap i krig, ved krise og i andre ekstraordinære situasjoner kan departementet pålegge operatører som utøver romaktivitet, å yte bistand i form av:

- beredskapsplanlegging
- gjennomføring av eller deltagelse i øvelser og militær romaktivitet
- fysisk sikring av viktige installasjoner
- samarbeid med nasjonale, utenlandske eller internasjonale operatører
- rapportering eller utveksling av informasjon.

Departementet skal fastsette et rimelig vederlag dersom et pålegg medfører vesentlige kostnader for den det er rettet mot, og kostnadene ikke oppveies av motsvarende fordeler.

Departementet kan gi forskrift om hvem som i tvilstilfelle skal anses som en operatør etter paragrafen her,

utmåling av vederlag etter annet ledd og forholdet til beredskapslovgivningen.

§ 14 Forskrift om innholdet i kravene i kapittelet og om unntak fra krav m.m.

Departementet kan gi forskrift om kravene i §§ 10 til 12, om ytterligere krav eller unntak fra krav.

Kapittel 5. Erstatning og forsikring

§ 15 Objektivt ansvar

En operatør er erstatningsansvarlig uten hensyn til skyld for skade forårsaket av romgjenstander på personer eller eiendom på jorden og luftfartøy under flyging.

Det objektive ansvaret gjelder likevel ikke dersom:

- skadelidte har utvist forsett eller grov uaktsomhet
- skadelidte ble skadet under deltagelse i en felles romaktivitet.

§ 16 Regress

Dersom Norge i henhold til en internasjonal overenskomst har utbetalt erstatning for skade voldt av en romgjenstand, kan staten kreve regress fra operatøren av romgjenstanden. Forsikringsavtaleloven § 7-6 gjelder da tilsvarende.

§ 17 Ansvarsbegrensning

Myndighetene skal i tillatelser etter § 5 fastsette en ansvarsbegrensning. Ansvarsbegrensningen gjelder ikke dersom det er utvist forsett eller grov uaktsomhet.

Departementet kan gi forskrift om ansvarsbegrensning etter første ledd og operatørens ansvar etter §§ 15 og 16.

§ 18 Forsikringsplikt

Operatøren skal ha en forsikring eller annen sikkerhet som dekker erstatningsansvar for romaktivitet etter §§ 15 og 16. Dette gjelder ikke operatører som er omfattet av statens selvassurandørordning.

Departementet kan gi forskrift om operatørens forsikringsplikt.

Kapittel 6. Tilsyn og undersøkelse

§ 19 Plikt til å føre tilsyn

Det skal føres tilsyn med at romaktivitet utøves i tråd med bestemmelsene gitt i eller i medhold av denne loven.

Departementet kan gi forskrift om hvem som skal føre tilsyn med romaktivitet under loven.

§ 20 Adgang til undersøkelser

Operatøren skal gi tilsynsmyndigheten uhindret adgang til å undersøke anlegg, områder og innretninger

når det er nødvendig for å gjennomføre et forsvarlig tilsyn.

§ 21 Utlevering av opplysninger

Tilsynsmyndigheten kan pålegge operatøren å utlevere opplysninger, dokumenter og annet materiale som er nødvendig for gjennomføringen av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven, vedtak gitt i medhold av loven eller Norges internasjonale forpliktelser.

Når særlige grunner tilsier det, kan tilsynsmyndigheten kreve slike opplysninger også av andre enn operatøren.

§ 22 Dekning av kostnader ved tilsyn

Tilsynsmyndighetens kostnader ved gjennomføring av tilsyn og andre forvaltningsoppgaver etter denne loven kan kreves dekket av operatøren gjennom gebyr og sektoravgift. Gebyr og sektoravgift er tvangsgrunnlag for utlegg.

Departementet kan gi forskrift om utmålingen og innkrevingen av gebyr og sektoravgift.

§ 23 Undersøkellesmyndighet

Statens havarikommisjon er ansvarlig undersøkelsesmyndighet ved ulykker og andre alvorlige hendelser i forbindelse med sivil og militær romaktivitet.

Reglene i luftfartsloven §§ 12-6 til 12-9 gjelder tilsvarende i forbindelse med romaktivitet.

Reglene i forsvarsundersøkelsesloven §§ 4 til 6, §§ 8 til 13 og §§ 15 til 26 gjelder tilsvarende i forbindelse med militær romaktivitet.

Departementet kan gi forskrift om undersøkelsesmyndighetens arbeid, herunder bestemmelser som utfyller og presiserer lovens bestemmelser i andre og tredje ledd. Departementet kan gi forskrift som fastsetter varslingsplikt om ulykker i tilknytning til romaktivitet.

Kapittel 7. Forvaltningstiltak og administrative sanksjoner

§ 24 Pålegg om retting eller stans

Tilsynsmyndigheten kan pålegge operatøren å rette eller stanse et forhold som er i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven. Pålegget skal fastsette en frist for oppfyllelse.

Tilsynsmyndigheten kan pålegge midlertidig stans av romaktivitet:

- ved alvorlig, gjentatt eller vedvarende overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven
- hvis det er nødvendig for å avverge en overhengende fare.

§ 25 Endring og tilbakekall

Tilsynsmyndigheten kan oppheve, trekke tilbake, endre vilkårene i eller sette nye vilkår for en tillatelse gitt etter bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven dersom:

- a. operatøren i alvorlig grad, gjentatte ganger eller vedvarende overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av loven
- b. operatøren har gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger og opplysningene har hatt vesentlig betydning for tillatelsen
- c. vesentlige forutsetninger for tillatelsen er endret
- d. operatøren skifter eier, eller eierstrukturen endres
- e. romaktiviteten er i strid med nasjonale sikkerhetsinteresser
- f. det følger av ellers gjeldende regler om omgjøring av vedtak.

Endringer og tilbakekall av en tillatelse etter første ledd kan gjøres tidsbegrenset. Begrensningen kan gjøres betinget av at bestemte forhold utbedres eller endres.

Ved avgjørelser etter denne paragrafen skal det tas hensyn til det økonomiske tapet og de ulempene som det må påregnes at en endring eller et tilbakekall vil påføre operatøren, og de fordelene og ulempene som endringen eller tilbakekallet ellers vil medføre.

Departementet kan gi forskrift om endring og tilbakekall av tillatelser etter denne paragrafen.

§ 26 Tvangsmulkt

Ved overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av loven kan tilsynsmyndigheten fastsette tvangsmulkt. Tvangsmulkten begynner å løpe dersom operatøren oversitter den fristen tilsynsmyndigheten har fastsatt for retting.

Har overtredelsen skjedd på vegne av et foretak, kan tvangsmulkten pålegges foretaket. Er en tvangsmulkt pålagt et selskap som inngår i et konsern, kan den påløpte tvangsmulkten også inndrives hos morselskapet.

Tilsynsmyndigheten kan i særlige tilfeller redusere eller frafalle en påløpt tvangsmulkt.

Departementet kan gi forskrift om fastsettelse, utmåling, inndrivelse, ettergivelse og varigheten av tvangsmulkt.

§ 27 Overtredelsesgebyr

Tilsynsmyndigheten kan ilegge overtredelsesgebyr til en operatør som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av §§ 10, 11, 14 eller 18.

Departementet kan gi forskrift om utmålingen av overtredelsesgebyr.

Kapittel 8. Avsluttende bestemmelser

§ 28 Ikrafttredelse og overgangsregler

Loven trer i kraft fra det tidspunktet Kongen bestemmer.

Enhver som utøver romaktivitet ved lovens ikrafttredelse, må søke om tillatelse innen 12 måneder fra lovens ikrafttredelse for å kunne fortsette aktiviteten. Departementet kan i enkeltvedtak fastsette unntak fra søknadsplikten.

§ 29 Endringer i andre lover

Fra det tidspunktet denne loven trer i kraft, gjøres følgende endringer i andre lover:

1. Lov 13. juni 1969 nr. 38 om oppskyting av gjenstander fra norsk territorium m.m. ut i verdensrommet oppheves.
2. I lov 13. desember 2024 nr. 76 om elektronisk kommunikasjon oppheves § 11-17.

Oslo, i næringskomiteen, den 25. november 2025

Rune Støstad

leiar

Stig Even Lillestøl

ordførar

